

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-5/ 02.03.2023 г.

Днес, 02.03.2023 г., подписаната **Соня ... Момчилова, председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих преписка по **Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-4/ 30.01.2023 г.**, съставен от ..., на длъжност инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението ... и ..., срещу **НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД**, ЕИК: **205738443**, седалище и адрес на управление: гр. София 1528, р-н Искър, ул. „Неделчо Бончев“ № 10, представлявано от Стефана Тодорова Здравкова, за следното:

На 20.12.2022 г., в административната сграда на Съвета за електронни медии – гр. София, бул. „Шипченски проход“ № 69, е извършена проверка от Системата за мониторинг на СЕМ на програма **НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ**, във връзка с отворена преписка по две писма, съдържащи сигнали от граждани срещу предоставеното за разпространение на 27.11.2022 г. от 11:00 часа в програма **НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ** издание на предаването „Съдебен спор“. При извършване на проверката е констатирано следното:

На 27.11.2022 г. от 10:56:12 до 11:54:30 е излъчен епизод номер 885 на предаването „Съдебен спор“ със заглавие „**Майката се пропи**“.

Епизодът на предаването стартира с надпис „*Историята и участниците в Съдебен спор са напълно реални*“. В началото е излъчен откъс с момент от предаването с думите:

Георги Игнатов: „*Матракът е прогизнал от кръв....Нали не греша?!*“

Водещата представя темата на епизода, която е „*разглеждане на иск на баща за родителски права върху 9-годишната му дъщеря*“. В първата част в студиото се представя позицията по казуса на ищеца И. Д., който е завел иск срещу съпругата си А.Х. за родителски права над дъщеря им. От проведеня разговор в студиото става ясно, че 9-годишното момиченце към този момент е при баща си. Става ясно, че социалното положение на бащата не е много добро, въпреки старанието му да убеди публиката в това, че се грижи добре за дъщеря си. Мъжът е във видимо притеснено състояние, което си личи от паузите, които прави докато се представя и отговаря на зададените му от водещата въпроси. В ръцете си държи салфетка, а от въпроса на водещата „*Плачеш ли????*“, зрителят разбира, че човекът е разстроен. В допълнение водещата отбелязва „*очите ти са насълзени*“.

Водещата Нана съобщава, че с ответната страна зрителите ще се запознаят чрез репортаж. Според думите ѝ „*цялото жилище е в кръв, а майката едва се държи на краката си*“. В допълнение, Нана предава думите на майката от репортажа, че „*за детето е по-добре да бъде настанено в дом.*“ Също така посочва, че жената „*определя себе си като никаква майка.*“

В епизода следва излъчването на видеоматериал от дома на майката А.Х., чрез който журналистът Георги Игнатов запознава зрителя с ответната страна.

Репортажът от апартамента в гр. София е излъчен от 11:10:10 ч. до 11:26:50 ч.

Още от началото на видеото става видно, че жената не е в адекватно състояние. Тя е заснета как излиза до вратата и оправя несръчно свлечения си панталон. По лицето ѝ има видимо засъхнала кръв и рани. Тя посреща екипа, придружаван от съпруга ѝ И.Д. на вратата на своя дом. Първоначално А.Х. отказва да допусне екипа вътре. Репортерът е настоятелен и жената отстъпва. Във видеото от дома на А.Х. през цялото време Георги Игнатов задава въпроси, които всъщност не са въпроси, а констатации и зрителят лесно може да прочете и като открита критика, като например:

Георги Игнатов (към А.Х.): „Трудно се държите на краката си...; Изглеждате безобразно...; Не виждам за първи път нито прасета, нито кочина... Матракът е прогизнал от кръв... може да сте клали прасета и кокошки...; Водим този разговор в 11 часа сутринта, Вие сте във видимо нетрезво състояние...; За две седмици не събрахте ли сили да почистите?; Г-жо Христова, Вие каква майка сте? Някога била ли сте някаква майка? Нямате ли майчин инстинкт?...; Чуждо ли Ви е детето?; Агресивно ли Ви е пиянството?; Признавате ли, че сте алкохолно зависима?“ и други.

От репортажа става ясно, че мъжът е упражнил насилие върху жената и това е била причината тя да го изгони от жилището заедно с детето. В следващата част на видеото съпрузите разказват история за семейна свада, за която е изяснено, че се е разиграла пред детето. Също така става ясно, е това е било неизменна част от съжителството на съпрузите. През целия разговор И.Д. и А.Х. си отправят взаимни нападки, като зрителят вижда и чува как мъжът се кара и смъмря своята съпруга:

11:13:21 И.Д. към А.Х.: *Аз не знам кой ти дава пари на тебе да си купуваш пиене...пиеш 200 гр. водка, лягаш, спиш 2 часа, пак ставаш, пак пиеш....., така ли е?!!!“*

Въпреки, че е използван ретуш, зрителят ясно може да различи бутилките от бира, които се посочват от И.Д. като ежедневно питие на А.Х. Съпругът използва случая да посочи количеството алкохол, което жената е погълнала от преди малко:

11:13:53 И.Д.: *Тая бутилка преди малко като се качих беше до тука (посочва бутилката), преди 15 минути, (камерата дава замъглен близък план на бутилката от бира), ето какво количество поглъща...*

11:14:07 Георги Игнатов: към А.Х.: „С бира ли си утолявате жаждата???“

11:14:10 И.Д. (отговаря вместо нея): „Не, с водка...“

11:14:13 Георги Игнатов: ... и твърд алкохол...

11:14:30 Георги Игнатов към А.Х.: „Признавате ли, че сте алкохолно зависима???“

11:14:34 А.Х.: „Да.“

11:14:35 Георги Игнатов: към А.Х.: „Имате ли желание да се лекувате?“

Продължават серия от въпроси: **„Защо не потърсите помощ? Какво Ви накара да се пристрастите към чашката?...“**

За зрителя е видно, че А.Х. се затруднява да изговаря думите. Мъжът ѝ от своя страна настоява тя да отговаря пред камерата, даже ѝ подвиква:

11:15:43 И.Д. (към А.Х.): „Говори, бе.....езика ли си глътна!!!!“

От продължението на разговора става ясно, че А.Х. краде бира от денонощните магазини в квартала, а И.Д. сам разказва и за себе си, като споменава

11:21:50 „Аз, не че не пия, хората знаят, от работа минавам, ей там е „Синьото“, може да питате целия квартал, пия едно две и се прибирам ...“

11:21:59 Георги Игнатов: към И.Д.: Г-н Димитров, какво е отношението на майката към собствената ѝ дъщеря?

11:22:02 И.Д.: Миш, тя да ви каже... (към А.Х.) Сутринта какво каза пред щерка си - „Умрете и двамата...!!!“

По-нататък в репортажа съпругът И.Д. разказва описателно нелицеприятни факти от съвместното съжителство с А.Х. и деветгодишната им дъщеричка като например: жената не чисти, не готви, вадила е нож срещу него, уринирала е в кухнята, оставила е трупа на тяхната котка да стои на пода с дни. Показани са кадри от кухнята, балкона, на който се намира готварската печка, потънала с мърсотия и т.н.

Засегната е темата с отглеждането на детето, по която съпрузите започват разпалено да спорят. Зрителят разбира, че бащата иска правата над детето, а майката заявява, че момиченцето трябва да бъде дадено в приемно семейство. Става ясно, че жената е искала да продаде апартамента срещу сумата от 2000 лева, за която си постъпка е смъмрена от мъжа си.

Накрая на видеото А.Х. е видимо разгневена и отправя закана към съпруга си:

11:26:20 А.Х. към И.Д.: „Още един път ако влезеш, ще те убия!“

Репортажът завършва с въпрос на репортера към А.Х.:

11:26:31 Георги Игнатов: „Наивно ли е да Ви попитам има ли шанс да се случи чудо и да заживеете като нормално семейство?“

11:26:33 А.Х.: „Не, няма...“

11:26:41 Георги Игнатов: „А шанс да си върнете нормалността?“

11:26:44 А.Х.: „ Не, няма...“

11:26:46 Георги Игнатов: „Въпреки всичко, Ви го пожелавам.“

След финала на излъченото видео, епизодът продължава в студиото.

В цитираната по-горе част от предаването се съдържат елементи, които са в противоречие с добрите нрави, разбирани като критерии за обществено благоприличие и добро възпитание. Излъченият епизод **„Майката се пропи“**, част от който е репортаж, направен в жилището на А.Х., съдържа много нелицеприятни кадри от помещенията – кадри със засъхнала кръв, мърсотия и хаос, непочистена и разхвърляна кухненската маса с пепелник, пълен с фасове, непочистената готварска печка и т.н. Тези кадри са и вербално описани в отделните сцени от журналиста Георги Игнатов.

С това видео се „нахлува“ в личното пространство на двама видимо нетрезви хора, които не могат да преценят адекватно последиците, които излъчването на един такъв материал би имало. Изтъкването от страна на журналистите на факта, че майката определя себе си като „никаква майка“ води до публично унижение на човек, който очевиден има хронично заболяване на физическа и психологическа зависимост от алкохол и не е в състояние да прецени трезво думите и действията си. Всички зададени въпроси от репортера са конструирани така, че зрителят става свидетел на неспособността на жената да се изказва, да направи преценка за своите реакции докато бива заснета. Независимо че в течение на интервюто Георги Игнатов казва: **„Аз не искам да бъда Ваш съдник, опазил ме Господ “** (11:18:23), майката бива „притисната“ от въпросите на репортера, а цялото видео води до целенасочено разкриване на болезнени случки от пианството ѝ. В допълнение са заснети и показани много неуважителни жестове и реплики на съпруга И.Д., който по време на репортажа се държи арогантно, подвиквайки на жена си, за да я накара да говори пред камерата. Призивите на репортера, А.Х. да се лекува в психиатрична клиника и да се върне към своята нормалност, звучат по-скоро подигравателно, а не както той казва с **„уважение и загриженост към проблема“** и не на последно място изземват функциите на специалисти и диагностици, към каквито г-н Игнатов съветва А.Х. да се обърне за помощ. В случая с този материал не се касае за работа на журналистите, която да води

до събиране на доказателства и спомагане за решаването на даден проблем от обществено значение, а по-скоро за търсене на сензация и повишаване на рейтинг. Вместо да спомогне на участниците в спора да вземат решение за подобряване на своето физическо и психическо състояние, както и на своя съвместен живот, предаването се отнася неуважително към тях.

С излъчването на описаното аудио-визуално съдържание, като част от предаването „Съдебен спор“ на 27.11.2022 г. от 10:56:12 ч. до 11:54:30 ч. по програма „НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ“, доставчикът на медийни услуги „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД е допуснал създаване и предоставяне за разпространение на предаване в нарушение на един от принципите на чл. 10 от ЗРТ, а именно недопускане на предавания, които противоречат на добрите нрави,

с което е нарушен чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от Закона за радиото и телевизията.

Към административнонаказателната преписка са приложени следните документи и материали: 1. 1 (един) бр. CD-R, съдържащ записи на програма „Нова телевизия“, излъчена на 27.11.2022 г. от 10:56:12 до 11:54:30 часа; 2. 2 (две) писма, съдържащи сигнали от граждани с вх. № на СЕМ НД-05 94-00-396 / 28.11.2022 г.; 3. Покана до „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД за съставяне на акт за установяване на административно нарушение с изх. на СЕМ № НД-05 94-00-396 (22)/ 17.01.2023 г. и обратна разписка за получаването ѝ; 4. Обратна разписка за връчването на АУАН.

В законоустановения срок е постъпило писмено възражение срещу акта с вх. на СЕМ № НД-05 94-00-396 (22)/ 08.02.2023 г. от упълномощен представител на доставчика, в което се отрича извършването на нарушение. Изразява се становище, че посочените в акта нарушения на добрите нрави не се съдържат в разпоредбата на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от ЗРТ. Оспорват се изводите на актосъставителя за допуснатото нарушение, като се твърди, че същите са базирани на невярно тълкуване на съдържанието и характера на предаването „Съдебен спор“, което води до неправилно приложение на материалния закон. Излагат се съображения, че показването на наболели проблеми, каквито са злоупотребата с алкохол и излагането на дете в риск от неговите родители, е допустимо с оглед на преследването обществено полезна цел. Твърди се, че процесният епизод не насърчава към употреба на алкохол, не прокламира negliжиране на семейни ценности и не възхвалява грозно и вулгарно поведение. Задаваните в него въпроси от репортера Жоро Игнатов не са подигравателни, а са коректив на видяното. Твърди се още, че с в случая не е търсена сензация, а екипът на предаването се е опитал да даде урок на зрителите относно поведението, от което трябва да пазят и което трябва да избягват.

Посочено е, че при преценка на случая следва да се държи сметка за характера на предаването „Съдебен спор“, в което се разказва различни истории от реалния живот, чрез пресъздаване на един своеобразен съдебен процес. В предаването участват лица, които са изразили своята воля за телевизионно представяне на техния проблем, адвокати, които защитават страните в спор, както и утвърдени юристи, които са в позицията на телевизионни съдии. Постановените решения и присъди не ангажират съдебните институции и нямат каквато и да е сила в съдебен процес. Единствено се показват съображенията на „телевизионния съдия“, позовавайки се на българското законодателство. В този смисъл в предаването се пресъздават съдебни дела, от които участниците в него имат голяма полза.

На последно място е посочено, че разбирането и тълкуването на понятието „добри нрави“ и „добър вкус“ често е въпрос на лична преценка и на личен вкус.

В подкрепа на изложените във възражението съображения е представено Становище от адв. Жоро Игнатов, който е главен редактор на предаването „Съдебен спор“, излъчвано

в програма „Нова телевизия”. В него на първо място се сочи, че актосъставителят не е разбрал личното му име. В акта е пропусната важна подробност, че е бил поканен в апартамента на А.Х. от самата нея, както и че тя самата отговаря с охота на всичките му въпроси и не се възпротивява проблемът на семейството ѝ да стане публично достояние. Нещо повече – няколко дни след излъчването на епизода жената е изпратила благодарствено писмо, което е приложено. Цитираните в акта реплики са извадени манипулативно от разговора и изопачават съдържанието на репортажа. Сочи, че след репортажа е напазарувал голямо количество хранителни продукти за жената; не е спирал контактите си с нея, като ѝ оказва безплатна адвокатска помощ; помолил е свой близък да сезира прокуратурата относно преценка за наличието на необходимост от задължително лечение; съдействал е при изготвянето на сигнал до нотариус да не изповядва сделка с недвижимия имот на жената, предвид състоянието, в което тя се намира, тъй като е имала намерение да го продаде на безценица. Разяснява, че от заснемането на епизода до излъчването му са изминали близо 2 месеца, през които участниците в него са имали възможността за преосмислят желанието си публично да разпространяват информация от личния си живот. Приложено е постановление на Софийска районна прокуратура, от което е видно, че А.Х. не страда от психично заболяване и не са налице предпоставките, предвидени в Закона за здравето за разкриване на процедура за задължително настаняване и лечение. Изтъква се, че зрителите са се трогнали от показания проблем, като един човек е пожелал да направи дарение и да се ангажира с почистване на жилището и закупуване на бяла техника.

Алтернативно се моли случаят да бъде приет за маловажен.

След като на основание чл. 52, ал. 4 от ЗАНН проверих АУАН № НД-01-4/30.01.2023 г. с оглед неговата законосъобразност и обоснованост, и прецених направените възражения и събраните доказателства намирам, че административнонаказателното производство е протекло при спазване на процесуалните правила. Актът е съставен от компетентно лице в предвидения от закона давностен срок и съдържа изискуемите от чл. 42 от ЗАНН реквизити. Неизпълнението на задължението е описано достатъчно ясно, така че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Всички елементи от състава му са изброени във фактическото описание. Актът е съставен в отсъствие на представител на доставчика и е връчен е по реда на чл. 128, ал. 2 от ЗРТ чрез изпращане по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка на адреса на управление. Доставчикът е упражнил адекватно правото си на защита, подавайки писмено възражение срещу акта.

По отношение на възражението за погрешно посочено лично име на репортера (Георги вместо Жоро) намирам, че допуснатата грешка не е от такова естество, което засяга правата на лицето, срещу което е образувано административнонаказателното производство и която, ако не беше допусната, би променила обстоятелствата по констатираното нарушение. Известен факт е, че името Жоро в повечето случаи се използва като умалително на името Георги, поради което актосъставителят е посочил по този начин името на репортера.

Според разпоредбата на чл. 53, ал. 1 от ЗАНН, наказващият орган издава наказателно постановление, с което се налага на нарушителя съответното административно наказание, когато се установи по несъмнен начин фактът на извършеното нарушение, самоличността на лицето, което го е извършило, и неговата вина, ако не са налице основания за прекратяване на производството, за прилагането на чл. 28 или не е сключено споразумение с нарушителя. Наказателно постановление се издава и когато е допусната нередовност в акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина (последното неприложимо за ЮЛ) (ал. 2).

По отношение на материалната законосъобразност на акта намирам, че е налице констатираното нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от ЗРТ. Описаната част на предаването съдържа елементи, които са в противоречие с добрите нрави, разбираани като критерии за обществено благоприличие, установени в обществото с цел неговото съхраняване. Излъченото съдържание показва кадри с изключително експресивен характер от живота на хора, които изглежда, че не са в състояние да преценят ефекта от публичното показване. На зрителите е поднесена в най-шокиращия ѝ вид съдбата на едно нещастно семейство, което живее в изключителна мръсотия и в непрекъснати конфликти помежду си. Освен неприятните кадри от дома на семейството, върху които камерата акцентира (мръсен матрак, пропит с кръв; кръв по пода; счупени стъкла; разхвърляни навсякъде вещи; покрита от мръсотия готварска печка; пълна маса с пепелник с фасове върху нея и т.н.), репортерът умишлено набляга на всеки един детайл, като го коментира на глас, с укорителен тон към жената, която видимо се чувства неудобно. Изключително неприятно впечатление създава подигравателното и унижаващо отношение към нея, вследствие на отговорите на въпросите, които дава (например след въпроса дали кръвта по матрака е от нея и последвалия отговор, Жоро Игнатов коментира, че може да са кляли кокошки и прасета). Обидни и за жената, и за зрителите, са коментарите относно външния ѝ вид, изтръгнатото признание, че е зависима от алкохол, разказите относно нейни неадекватни действия, посочени от съпруга ѝ, както и относно отношенията между тях, ескалирали до физическа агресия, включително и упреците, че няма качества за майка. Показването на подобно съдържание, макар и с цел допълване сюжета на „съдебния спор“, е в противоречие с нормите на морала и благоприличието, които доставчиците на медийни услуги следва да спазват, правейки достойние до широката публика нещастieto на едни обикновени хора и изваждайки на показ и най-унизителните подробности от живота им.

Съгласно чл. 126, ал. 1 от ЗРТ, за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от ЗРТ на доставчиците на медийни услуги се налага имуществена санкция от 3000 до 20000 лева. При определяне на размера на наказанието следва да се има предвид, че не са налице смекчаващи обстоятелства и то не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение на обикновените случаи на нарушение от този вид, за да бъде прието за маловажен случай по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН. Напротив – предвид посочените по-горе мотиви, както и съобразявайки факта, че програма „Нова телевизия“ е програма с национален обхват, която се разпространява както чрез кабел и сателит, така и ефирно (чрез мултиплекс), т.е. достига до възможно най-голям брой зрители, ползва се с високо доверие и с голям зрителски интерес, намирам, че нарушението се характеризира с по-висока степен на обществена опасност и следва да бъде наложена санкция в размер, по-висок от минималния, предвиден в закона за този вид нарушения.

С оглед горното и на основание чл. 126, ал. 1 във връзка с чл. 127, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията

ПОСТАНОВЯВАМ:

НАЛАГАМ на **НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД**, ЕИК: **205738443**, седалище и адрес на управление: гр. София 1528, р-н Искър, ул. „Неделчо Бончев“ № 10, представлявано от Стефана Тодорова Здравкова, **имуществена санкция в размер на 5000 (пет хиляди) лева за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от Закона за радиото и телевизията.**

Настоящото постановление подлежи на обжалване и протестиране чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 14-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената имуществена санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер (4000 лв.). В този случай наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. В случай че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в посочения срок е заплатил имуществената санкция, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява на основание чл. 63г от Закона за административните нарушения и наказания.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: BG49 BNBG 9661 3000 1788 01, BIC: BNBGBGSD
БАНКА: Б Н Б

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА**

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
СОНЯ МОМЧИЛОВА**